

~ Методологија ~

ТРОМЈЕСЕЧНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ОТКУПУ ПРОИЗВОДА ПОЉОПРИВРЕДЕ ОД ПОРОДИЧНИХ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИСТАВА

ПРАВНИ ОСНОВ

- Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 85/03)
- Одлука Владе Републике Српске о усвајању Статистичког програма Републике Српске за период 2022 - 2025, број 04/1-012-2-3176/21 ("Службени гласник Републике Српске" бр. 102/21)
- Важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику Републике Српске

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Циљ ове активности је да се обезбиједи подаци о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава, према територији на којој је откуп извршен, израженом у количини и вриједности. У ту сврху овом активношћу се прикупљају сљедећи подаци за производе пољопривреде, односно групе производа:

1. Количина производа пољопривреде откупљених у току извјештајног периода,
2. Вриједност производа пољопривреде откупљених у току извјештајног периода,
3. Просјечна цијена по јединици мјере производа пољопривреде откупљених у току извјештајног периода.

Резултати добијени на основу овог извјештаја се користе:

1. За обрачун и анализу кретања цијена произвођача производа пољопривреде,
2. За приказ обима и структуре робне производње у пољопривреди,
3. За анализу која се односи на производњу, промет и потрошњу производа пољопривреде,
4. За израчун Тромјесечних индекса цијена пољопривредних производа и апсолутних цијена, као и Економских рачуна за пољопривреду.

Извјештајне јединице

Извјештајне јединице за извјештај о откупу производа пољопривреде су:

- Пословни субјекти регистрована у било којој дјелатности КД (2010), а који се баве откупом производа пољопривреде,
- Пословне јединице (откупне станице) пољопривредних, индустријских и других пословних субјеката, које врше откуп пољопривредних производа непосредно од породичних пољопривредних газдинстава,
- Остале организације које се откупом производа пољопривреде баве као споредном дјелатношћу.

Обухват

Извјештајем су обухваћени сви највећи пословни субјекти, као и пословне јединице (откупне станице) које обављају откуп производа пољопривреде непосредно од породичних пољопривредних газдинстава у циљу продаје или прераде откупљених производа.

Овим извјештајем се не обухватају директне набавке великим потрошачима (болнице, интернати, школе), као и робни промет који се обавља непосредно између породичних пољопривредних газдинстава и промет стоке на сточним пијацама.

Адресар извјештајних јединица за овај извјештај формира се на основу:

- Статистичког пословног регистра,
- Других административних извора.

Метод, вријеме и извори за прикупљање података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности се проводи извјештајним методом. Свака извјештајна јединица на обрасцу ТРГ-31, на основу расположиве документације, уписује количине, вриједност и просјечну цијену по јединици мјере откупљених производа пољопривреде. Извјештајне јединице достављају податке за све своје пословне јединице на територији Републике Српске. Извјештавање се проводи на тромјесечној периодици.

Извјештајне јединице, попуњене обрасце достављају подручним одјељењима Републичког завода за статистику. Рок за доставу упитника је 15 дана по истеку извјештајног периода (тромјесечја).

Извор за састављање извјештаја су књиговодствена и друга документација којом располажу извјештајне јединице које састављају извјештаје.

Дефиниције

Под откупом производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава подразумијева се куповина производа пољопривреде непосредно од породичних пољопривредних газдинстава коју врше пољопривредне и друге организације у циљу продаје, дораде или прераде.

Обухваћени су сљедећи видови откупа:

- слободан откуп – куповина производа пољопривреде из самосталне производње породичних пољопривредних газдинстава, остварена на основу слободне понуде и тражње,
- уговорени откуп – преузимање производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава – произвођача на основу уговора са откупним и другим организацијама о преузимању и испоруци одређених производа (жито, индустријско биље, стока, млијеко),
- откуп из организоване производње – преузимање производа пољопривреде који потичу из уговором регулисане производње, сарадње породичних пољопривредних газдинстава са пољопривредним и другим организацијама (кооперација) и преузимање производа пољопривреде од удружених земљорадника.

Под вриједношћу откупа производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава – произвођача подразумијева се вриједност откупљених производа, обрачунатих према цијенама по којима су откупне организације плаћале преузете производе.

У вриједност откупа укључен је исплаћени аванс за преузете производе. Из вриједности откупа искључени су трошкови откупних организација око преузимања, превоза до магацина, чувања и ускладиштења откупљених производа. Вриједност откупа не садржи ПДВ накнаду, као и премије које породично газдинство добија на име испоручених количина одређених производа.

Просјечне откупне цијене производа пољопривреде израчунате су на основу података о количинама и вриједности производа пољопривреде, откупљених од породичних пољопривредних газдинстава. Из просјечних откупних цијена искључени су транспортни и остали трошкови који настају у промету производа пољопривреде, као и рабат и остале повластице које произвођачи одобравају купцима.

ОРГАНИЗАЦИЈА АКТИВНОСТИ

Органи за провођење статистичке активности

У припремама и провођењу ове статистичке активности учествују Републички завод за статистику – Одјељење за статистику пољопривреде, шумарства и рибарства и сва подручна одјељења Републичког завода за статистику Републике Српске.

Републички завод за статистику, односно Одјељење за статистику пољопривреде, шумарства и рибарства на бази утврђене методологију, саставља упутства за организацију и провођење активности, штампа обрасце и упутства неопходна за реализацију активности, ажурира адресаре, доставља обрасце извјештајним јединицама преко подручних одјељења, врши контролу извјештаја – исправност података, обрађује и уноси податке и објављује резултате активности.

Подручна одјељења Републичког завода за статистику достављају упитнике извјештајним јединицама, пружају помоћ извјештајним јединицама код састављања извјештаја и прикупљају извјештаје.

Роковник основних фаза

- Рок за извјештајну јединицу да достави попуњен упитник ТРГ-31 надлежном статистичком органу је 15 дана по истеку извјештајног периода (tromјесечја).
- Статистичка подручна одјељења 30 дана по истеку извјештајног периода достављају статистички материјал Одјељењу за статистику пољопривреде, шумарства и рибарства у РС.
- Рок за израду саопштења је 50 дана по истеку извјештајног периода (tromјесечја).

ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ АКТИВНОСТИ

Упитник и упутство за попуњавање упитника

При провођењу тромјесечног извјештаја о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава користи се образац Тромјесечни извјештај о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава (ТРГ-31).

Образац са упутством за попуњавање је доступан на веб сајту Републичког завода за статистику www.rzs.rs.ba.

Списак публикација у којима се објављују методологија и резултати истраживања

- Саопштење – Откуп и продаја производа пољопривреде, шумарства и рибарства
- Мјесечни статистички преглед
- Статистички годишњак Републике Српске
- Веб сајт Републичког завода за статистику

Припремила:

Нада Шобот

Посљедње ажурирање:

18. 04. 2022.